

Розв'язання цих проблем вимагає комплексного підходу, який враховує ефективне управління ресурсами, розвиток стратегічних партнерств, використання передових технологій для відстеження та оптимізації поставок та активне відстеження змін на міжнародному ринку, а також ретельного аналізу ринку та регуляторної середовища країн, в яких діє підприємство.

**Список використаних джерел:**

1. Світовий банк в Україні Режим доступу: URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
2. Колодізева Т. Методичне забезпечення оцінки ефективності логістичної діяльності підприємств: монографія / Т. Колодізева, Г. Руденко. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2012. – 292 с.
3. Handfield, R. B., & Nichols, E. L. (2002). *Supply chain redesign: Transforming supply chains into integrated value systems*. Ft Press.

**УДК 339.138**

**Перерва П.Г.,**  
доктор економічних наук, професор  
завідувач кафедри економіки бізнесу і  
міжнародних економічних відносин,  
**Токар Р.О., Грибова А.С.,**  
здобувачі вищої освіти,  
Національний технічний університет  
«Харківський політехнічний інститут»

**ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ АУТСОРСИНГУ  
БАГАТОНАЦІОНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Аутсорсинг (outsourcing) - це практика наймання зовнішніх компаній або фахівців для виконання певних функцій або завдань замість використання власних ресурсів або персоналу компанії. Це може включати передачу певних бізнес-процесів, розробку програмного забезпечення, підтримку ІТ, обробку даних, кадрове обслуговування, бухгалтерський облік, маркетинг, логістику та інші види послуг. Аутсорсинг для багатонаціональних підприємств має ряд значних переваг, оскільки вони операційно діють у різних країнах з різними ринками, регуляторними вимогами та культурними

особливостями [1-4]. Проведене дослідження дозволило виявити ряд основних переваг аутсорсингу для багатонаціональних підприємств.

1. *Глобальний доступ до талановитих ресурсів.* Аутсорсинг дозволяє багатонаціональним підприємствам отримати доступ до глобального ринку талантів і фахівців. Вони можуть наймати висококваліфікованих спеціалістів у різних країнах без необхідності будувати власні офіси або структури.

2. *Економія витрат.* Аутсорсинг дозволяє підприємствам зменшити витрати на зарплату, підтримку інфраструктури, обслуговування клієнтів та інші види послуг, особливо в тих країнах, де витрати на працю нижчі.

3. *Гнучкість і швидкість реакції.* Аутсорсинг дозволяє підприємствам швидко реагувати на зміни на ринку або вимоги клієнтів, оскільки вони можуть легко розширювати або скорочувати свої операції у різних регіонах.

4. *Локалізація і адаптація.* Зовнішні постачальники можуть надати багатонаціональним підприємствам місцеві знання і досвід, що допоможе адаптувати продукти або послуги до конкретних ринків і культурних особливостей.

5. *Концентрація на стратегічних завданнях.* Аутсорсинг рутинних або менш стратегічних функцій дозволяє багатонаціональним підприємствам зосередитися на ключових аспектах свого бізнесу і стратегії розвитку.

6. *Зниження ризиків.* Використання зовнішніх постачальників може допомогти підприємствам зменшити ризики, пов'язані зі змінами регуляційного середовища, валютними коливаннями, політичними турбуленціями тощо.

7. *Технологічний розвиток.* Зовнішні постачальники можуть надати доступ до передових технологій і інновацій, що допоможе підприємствам залишатися конкурентоспроможними на глобальному ринку.

Аутсорсинг багатонаціональних підприємств може мати і негативні сторони для даних підприємств. Наведемо основні з них.

1. *Втрата контролю над процесами.* Великі підприємства можуть втратити контроль над ключовими процесами або послугами, які було передано на аутсорсинг. Це може призвести до зниження якості результатів або до збільшення ризику.

2. *Проблеми з безпекою даних.* Передача конфіденційної інформації третім сторонам може підвищити загрозу її витоку або несанкціонованого доступу.

3. *Залежність від постачальників.* Розширений аутсорсинг може зробити підприємство залежним від зовнішніх постачальників. Це може призвести до складнощів у взаємодії або до втрати гнучкості в управлінні.

4. *Проблеми з якістю і службою підтримки.* Не всі постачальники послуг гарантують однаковий рівень якості або служби підтримки. Це може призвести до незадовільних результатів або до збільшення часу на управління.

5. *Потенційні проблеми з комунікацією та часовими різницями.* Якщо постачальники знаходяться у різних частинах світу, це може викликати проблеми з комунікацією та часовими різницями, що ускладнює координацію дій.

6. *Високі витрати на управління контрактами.* Управління складними контрактами з різними постачальниками може призвести до додаткових витрат на адміністративні процеси та юридичні послуги.

7. *Потенційні проблеми з культурними або мовними бар'єрами,* що може впливати на комунікацію та розуміння.

В цілому, аутсорсинг стає потужним інструментом для багатонаціональних підприємств, дозволяючи їм ефективно управляти своїми операціями у різних країнах, знижувати витрати і збільшувати гнучкість, що сприяє їх успішному функціонуванню на глобальному ринку. Загалом, багатонаціональні підприємства повинні ретельно зважувати переваги та недоліки аутсорсингу перед прийняттям рішення про делегування певних функцій зовнішнім постачальникам. Ефективне управління аутсорсингом вимагає чіткого планування, контролю та стратегічного підходу до вибору та управління постачальниками послуг.

### **Список використаних джерел:**

1. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. (2012) *Technology transfer*. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.

2. Tkachov M.M., Pererva P.G., Kobieliava T.O., Tkachova, N.P., Diachenko T.A. *Management of relations with enterprise stakeholders based on value approach // Problems and Perspectives in Management*. 2021. Vol. 19, Iss. 1. P. 24-38.

3. Перерва П.Г., Шаульська Л.В., Кобелева Т.О. *Формування та використання системи моніторингу підприємницьких ризиків як запорука сталого розвитку бізнес-структур. Економіка і організація управління. № 1 (49), 2023. С.45-56*

4. Євтушенко Н.О. *Аутсорсинг в діяльності підприємств України: переваги та недоліки використання URL: <http://surl.li/szwdt>*

**УДК 332.14(4+477)**

**Проскурня О.М.,**  
*кандидат економічних наук, доцент,*  
**Перерва П.Г.,**  
*доктор економічних наук, професор,*  
*завідувач кафедри економіки бізнесу і*  
*міжнародних економічних відносин,*  
**Стогній А.В.,**  
*здобувач вищої освіти,*  
*Національний технічний університет*  
*«Харківський політехнічний інститут»*

## **ДОСЛІДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ І ПРОГРАМ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ**

Європейська регіональна політика має на меті сприяти розвитку різних регіонів Європейського Союзу, зменшенню різниць у рівні економічного розвитку між ними та забезпеченню більш спрямованого та збалансованого зростання всієї Європи. Для досягнення цих цілей Європейська комісія розробляє та використовує різноманітні інструменти та програми [1-4].

Одна з найбільш важливих програм – це Європейський фонд регіонального розвитку (ЄФРР): Це один з основних фінансових інструментів ЄС для здійснення інвестицій у регіональний розвиток та зменшення економічних нерівностей між регіонами. ЄФРР фінансує проекти у сфері інфраструктури, інновацій, підприємництва, освіти, зайнятості та інших галузях. Одна з головних цілей ЄФРР - зменшення різниць у рівні економічного розвитку між різними регіонами Європейського Союзу. Фонд спрямовується на території з низьким рівнем розвитку або з проблемами в економіці. Регіони та міста, які бажають отримати фінансування від ЄФРР, повинні розробляти інвестиційні стратегії та проекти, відповідні пріоритетам